Groddjursinventering

på Sjörröds gård, Hässleholms kommun

PM 2025-07-02

NATURCENTRUM AB

Beställare
Arkitekterna Krook & Tjäder i Kristianstad AB
Döbelnsgatan 9
291 31 Kristianstad
Organisationsnummer 556335-5766

Beställarens kontaktperson
Hanna Emenius
hanna.emenius@krook.tjader.se

Utförare
Naturcentrum AB
Västanvindsgatan 8
444 30 Stenungsund
Organisationsnummer 556294-9999
Tel. 010-220 12 00
ncab@naturcentrum.se

Projektledare: Patrik Celander
Tel. 010-220 12 36
patrik.celander@naturcentrum.se

Projektorganisation och kompetensbeskrivning
Patrik Celander: Projektledare, inventering och PM.
Har arbetat med naturvård sedan 2021 och utfört flera inventeringar för Länsstyrelsen och SLU. Arbetar sedan 2023 med naturvärdesinventeringar, artinventeringar och andra naturvårdsfrågor på Naturcentrum. Naturvetenskaplig masterexamen i biologi med fördjupning i bevarandebiologi och naturvård.

Håkan Lundkvist: Inventering.
Entomolog som har arbetat professionellt med inventeringar i över 20 år och utfört flertalet naturinventeringar.

Andreas Malmqvist: Granskare.
Ekolog, naturvårdsbiolog och artspecialist med drygt 25 års erfarenhet. Samordnar, genomför och kvalitetssäkrar Naturcentrums biologiska utredningar i samband med infrastruktur och exploateringar.

Kartmaterial
© Lantmäteriet.

Omslagsbild
Det inventerade vattenhålet på Sjörröds gård. Foto taget 5 juni 2025.

Foton i rapporten
© Patrik Celander.

Denna rapport bör citeras
Celander, P., & Lundkvist, H. 2025. Groddjursinventering på Sjörröds gård, Hässleholms kommun. Underlag för detaljplan vid Sjörröds gård. 7 sidor.

Naturcentrums projektnummer
4362

1 Inledning

1.1 Bakgrund och uppdrag

Naturcentrum AB har under våren 2025 på uppdrag av Arkitekterna Krook & Tjäder i Kristianstad AB inventerat fortplantningsmiljöer för groddjur på Sjörröds gård i Hässleholms kommun (Figur 1). Potentiella fortplantningsmiljöer för groddjur har identifierats i en tidigare inventering (Celander 2025). Groddjursinventeringen ska utgöra kunskapsunderlag för en detaljplan.

2 Metodik

Samtliga fortplantningsmiljöer för groddjur på Sjörröds gård har under 2025 inventerats. Till grund för potentiella fortplantningsmiljöer ligger en tidigare naturvärdesinventering utförd hösten 2024 av Celander (2025). Endast en potentiell fortplantningsmiljö för groddjur finns på Sjörröds gård. Det är ett vattenhål som ligger strax öster om den gamla gården nära infartsvägen (Figur 2). Vattenhålet har inventerats vid två tillfällen 2025 med olika metoder.

Ett besök gjordes vid vattenhålet i mörker kvällen 22 april av Håkan Lundkvist och då användes en stark pannlampa för att kunna se groddjur och rom tydligt både på och under vattenytan från strandkanten. Vid samma besök lyssnandes det också efter groddjur i ca en timme.

Det andra besöket gjordes dagtid 5 juni av Patrik Celander och då eftersöktes groddjur (främst yngel) genom håvning. Hela strandzonen (någon meter ut) håvades igenom och även stora delar av det centrala partiet.

Tidigare kända uppgifter om fridlysta arter (alla groddjur inkluderade) från åren 1990–2024 har inhämtats från Artdatabanken 2024-10-24, för ett område som omfattar inventeringsområdet för den tidigare naturvärdesinventeringen (Figur 2) och en buffert utanför om 500 meter.

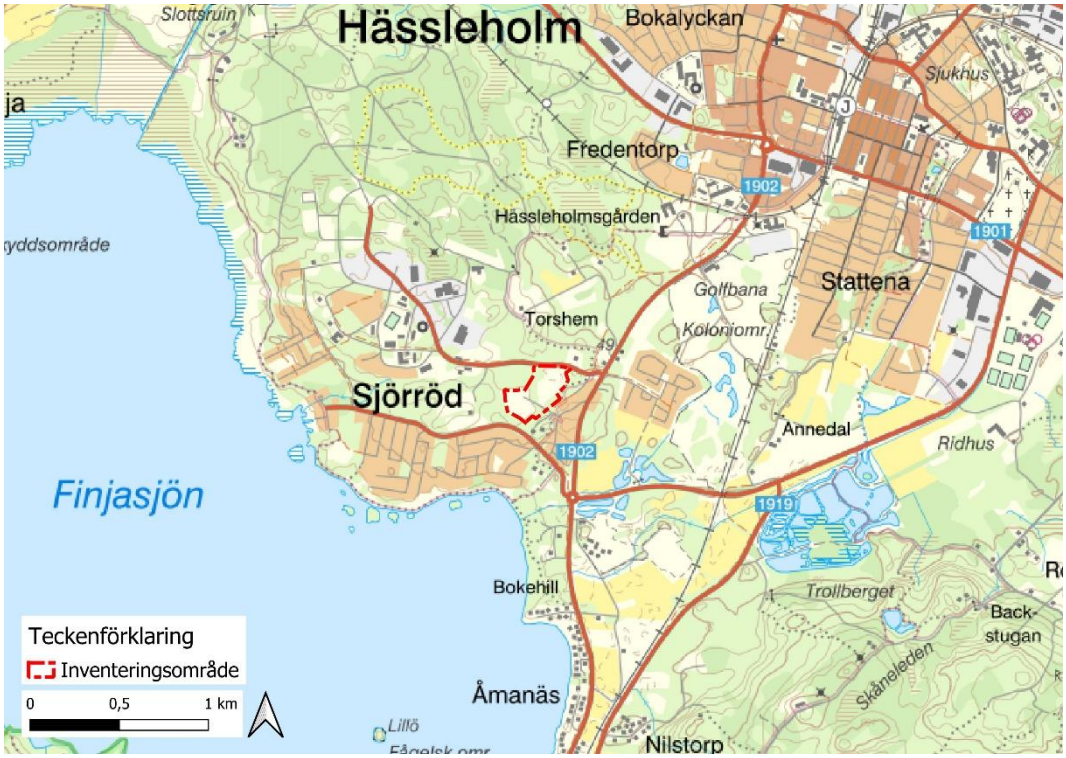

Figur 1. Lokalisering av Sjörröds gård. Karta från Celander (2025).

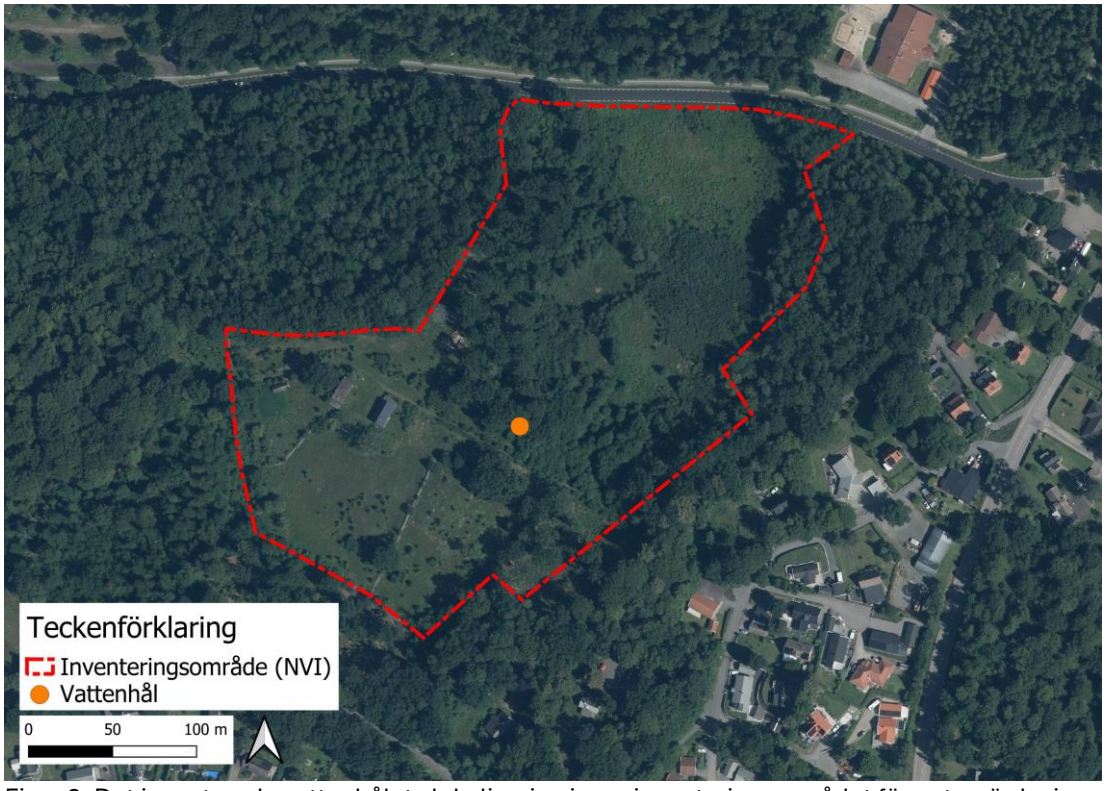

Figur 2. Det inventerade vattenhålets lokalisering inom inventeringsområdet för naturvärdesinventeringen som utfördes på Sjörröds gård 2024 (Celander 2025).

3 Resultat

Vattenhålet visade sig vara fortplantningsmiljö för vanlig groda (*Rana temporaria*; Figur 3) som är fridlyst enligt 6 § i Artskyddsförordningen. Vid besöket 5 juni håvades 12 yngel upp av vanlig groda. Vid besöket 22 april noterades inga groddjur.

Inga andra groddjur observerades under inventeringen och inga groddjur finns registrerade sedan tidigare i området.

En inventering av groddjur genomförs normalt under lekperioden med ett par återkommande besök. Då inga andra yngel än vanlig groda påträffades vid håvningen finns det dock inget som tyder på att några andra groddjur fortplantat sig i det aktuella vattnet.

Figur 3. Ett yngel av vanlig groda på Sjörröds gård.

Beskrivning av vattenhålet

Vattenhålet är uppskattningsvis 15 m långt och 2–8 m brett med ett vattendjup på 30–50 cm (2025-06-05). I de centrala delarna uppnår djupet på något ställe 100 cm, så vattenhålet lär hålla vatten året runt, vilket även observerades hösten 2024 (Figur 4). Vattenhålets kanter är branta och vattnet är kraftigt beskuggat. Vattenvegetation saknas, med undantag för små bestånd av andmat. I vattenhålet finns stora mängder organiskt material (löv och ved) vilket försämrade sikten vid inventeringen. Vid besöket 5 juni observerades en del predatorer i vattenhålet, i form av dykarlarver (Dytiscidae) och enstaka trollsländelarver (Odonata).

Figur 4. Foto taget på vattenhålet 25 oktober 2024.

4 Sammanfattning

Vattenhålet har under 2025 fungerat som fortplantningsmiljö för vanlig groda då 12 yngel av arten observerades. Det är inga stora kvantiteter av vanlig groda, vilket kan förklaras av flera faktorer. De branta kanterna, den kraftiga beskuggningen, avsaknaden av vattenvegetation och de stora mängderna organiskt material medför att vattenhålets förutsättningar för groddjur sannolikt är påtagligt begränsad.

5 Källor

Artdatabanken. Uttag av fridlysta arter från observationsdatabasen och Artportalen inklusive skyddade fynd. Hämtat 2024-10-24.

Celander, P. 2025. Naturvärdesinventering NVI med fördjupade inventeringar av särskilt skyddsvärda träd och generellt skyddade biotopskyddsområden. Underlag för detaljplan vid Sjörröds gård, Hässleholms kommun. 30 sidor.

Svensk författningssamling 2007:845. Artskyddsförordning. Miljö- och energidepartementet.